

Praktijkprikkel Medicatiewijzigingen bij patiënten met dementie

Deze Praktijkprikkel is met name interessant voor apothekers en huisartsen

De meeste patiënten met dementie gebruiken medicatie. Vaak wordt deze medicatie geleverd in een medicijnrol, waarbij de patiënt hulp krijgt van een mantelzorger of thuiszorgmedewerker. Ook wordt wel een medicijn dispenser gebruikt die op het juiste moment een zakje met medicijnen uitgeeft. Dat de aflevering en het gebruik van medicatie bij deze patiënten niet altijd goed gaan, blijkt uit de volgende melding.

Melding

Een alleenstaande vrouw gebruikt galantamine capsules 8 mg tegen dementie van het Alzheimerstype. Ze neemt haar medicijnen, waaronder galantamine, uit de medicijnrol zelfstandig in. In het ziekenhuis verhoogt de geriater de dosering galantamine naar 16 mg en stuurt een recept naar de apotheek. Een maand later verhoogt de geriater de dosering naar 24 mg en stuurt opnieuw een recept naar de apotheek. Op beide recepten verzoekt de geriater om galantamine in de medicijnrol op te nemen. Echter, alleen het tweede recept met de dosisverhoging naar 24 mg bereikt de apotheek. De apotheek levert naast de galantamine 8 mg in de medicijnrol los een doosje galantamine 16 mg capsules af om de periode tot de volgende levering van een nieuwe medicijnrol te overbruggen. De dochter van de vrouw merkt dat haar moeder in de war raakt door het losse doosje capsules en niet meer begrijpt hoe ze haar medicijnen moet innemen. De dochter stelt ook vast dat de voorgeschreven dosisverhoging naar 16 mg niet heeft plaatsgevonden.

Analyse

Verhoging van de dosis van galantamine moet volgens een opbouwschema plaatsvinden. In bovenstaande melding gaan bij de dosisverhoging galantamine verschillende zaken mis:

1. Het recept van galantamine 16 mg komt niet aan in de apotheek.
2. In de apotheek merkt men niet op dat bij de dosisverhoging van galantamine naar 24 mg wordt afgeweken van het opbouwschema.
3. De vrouw ontvangt ondanks haar dementie een doosje galantamine capsules naast haar medicijnrol.

Deze Praktijkprikkel gaat in op het derde punt, het medicijngebruik door mensen met dementie. De melding laat zien dat patiënten met dementie speciale aandacht behoeven. De arts en apotheker moeten weten wat deze patiënten wel en niet zelfstandig kunnen. Kan een patiënt met dementie zelfstandig medicijnen innemen uit een medicijnrol? Zo ja, kan de patiënt 'losse' medicijnen innemen naast een medicijnrol? Bij mensen met dementie is het nodig dat de apotheker en arts deze vragen kunnen beantwoorden. Zij moeten op de hoogte zijn van wat hun patiënten zelf nog kunnen en hoe het beheer en gebruik van medicijnen door en voor de patiënt is georganiseerd. Zo kunnen zij bepalen of het gewenst is thuiszorg in te schakelen.

Aanbevelingen

Voor huisartsen

- Maak in het FTO samen met de apotheker afspraken over dementie en medicatiegebruik.

- Informeer de apotheker als de patiënt (beginnende) dementie heeft.
- Breng in kaart of het verantwoord is dat de patiënt zelfstandig medicatie uit een medicijnrol of met behulp van een medicijndispenser inneemt. Zo niet, is er een mantelzorger om te helpen bij de medicatie of is thuiszorg nodig?
- Noteer in het patiëntendossier hoe de ondersteuning rond het medicatiegebruik bij de patiënt met dementie is georganiseerd en informeer de apotheker hierover.

Voor apothekers

- Maak in het FTO samen met de huisartsen afspraken over dementie en medicatiegebruik.
- Noteer altijd in het patiëntendossier als de patiënt dementie heeft.
- Noteer in het patiëntendossier hoe de ondersteuning rond het medicatiegebruik bij de patiënt met dementie is georganiseerd.
- Ga met de patiënt met dementie en diens mantelzorger in gesprek als je signaleert dat de patiënt problemen heeft met het gebruik van de medicatie. Veelvoorkomende signalen zijn: de patiënt haalt de medicatie niet (op tijd) op, zegt bij ophalen nog veel op voorraad te hebben of komt meerdere keren langs voor dezelfde medicatie. Zoek samen naar een oplossing. Neem zo nodig contact op met de huisarts.
- Laat een nieuwe dosis van galantamine ingaan op het moment dat de patiënt met dementie de nieuwe medicijnrol gaat gebruiken of pas tussentijds de medicijnrol aan. Schakel mantelzorg of thuiszorg in als het niet mogelijk is de medicatie - bijvoorbeeld drankjes - in een medicijnrol te doen.

Meer weten hierover? Het IVM biedt [FTO-werkmateriaal Dementie](#), zoals de FTO-module Dementie en Signaallijsten Dementie, aan.

Wist je dat?

Je op [de website](#) een compleet overzicht van alle Praktijkprikkel(s) kan vinden. Ben je op zoek naar een Praktijkprikkel over een specifiek onderwerp? Vul bij 'Zoek op onderwerp' je zoekterm in en vind zo de bijbehorende Praktijkprikkel(s).

Zelf deze Praktijkprikkel ontvangen?

Is deze Praktijkprikkel doorgestuurd en wil je deze ook ontvangen? Meld je dan aan op onze [website](#).

Medicatie-incidenten melden?

Wil je een medicatie-incident melden, dan kan dat via onze [website](#).

Meer weten over het IVM?

Informatie over e-learnings, nascholingen, FTO-werkmateriaal, nieuwe geneesmiddelen en ander belangrijk nieuws over medicatieveiligheid? Schrijf je dan in voor onze [nieuwsbrief](#).